

PIELGRZYMSTWO (35) *sb n*

e oraz o jasne.

sg *N* pielgrzymstwo (3). ◇ *G* pielgrzymstwa (12). ◇ *A* pielgrzymstwo (9). ◇ [*I* pielgrzymstw(e)m.]
◇ *L* pielgrzymstwie (9). ◇ *pl N* pielgrzymstwa (2). ◇ [*L* pielgrzymstw(a)ch.]

Sł stp: *pilgrzymstwo*, *Cn notuje*, *Linde XVI w.*

1. *Wędrówka, podróż; tułaczka po obcej ziemi; peregrinitas Mącz; peregrinatio Cn [w tym: czyje (pron poss) (8)] (33)* : Po tym pielgrzymstwie/ ná którym mi fie iuż zdáło iakobych fie ftárzał/ wftażyłem fie do miłej oyczyzny/ ktoreiem nie mógł nigdy przepomnieć przez wżytkę fiedm lat pielgrzymstwá moiego. *BielKron* 460v; *Mącz* 291a; *SkarŻyw* 283; *StryjKron* A3v; *LatHar* 497; [Drudzy w Bałtyckim Morzu wyspy osadzili, Skąd byli pierwej wyszli, tu się zaś wrócili, A po onych pielgrzymstwach robić się uczyli. *StryjPoczqt* 54; Ten potym z ludem swoim, greckim i azjatyckim, w te strony, nad Północne Morze dalekim pielgrzymstwem przyszedł *StryjPoczqt* 73].

W porównaniu (1): ábyś tho mógł wżytko rozważnie rozeznąć/ co iest przyftoynego á czo iesth nieprzyftoynego łzedziwości twoiey/ gdyż iuż idzieisz iáko z dálekiego pielgrzymstwá do domku fwoiego á do odpoczynienia fwoiego. *RejZwierc* 146.

Zwrot: »na pielgrzymstwo iść, udać się« [*szyk zmienny*] (1:1): *RejPos* 261; żoná iego/ z dwiema fynmi fwoiemi [...] ná wieczne fię pielgrzymstwo y poługi męczeńnikow S. w Rzjmie ćierpiących vdáli *SkarŻyw* 62.

Wyrażenie: »dalekie pielgrzymstwo« (1): *RejZwierc* 146 *cf W porównaniu*.

Szeregi: »powłoczenie i pielgrzymstwo« (1): wygnał ie [*Adama i Ewę*] z Ráiu ná powłoczenie y pielgrzymstwo *SkarŻyw* 262.

»żeglowanie i pielgrzymstwo« (1): zebrałszy fie niektora Drużyná Rzymfka/ y opuściłszy Włofką ziemię/ przes długie żeglowanie y pielgrzywstwo [!]/ w tych kráinach pułnocnych nád Prułkim Morzem ofiedli *StryjKron* 41.

Przen (16) : Smierć iest pewne pielgrzymstwo/ koniec káżdey pracy *RejZwierc* 168v.

a) *Życie doczesne jako wędrowanie do królestwa niebieskiego (15)* : *WróbŻółt* nn7; *RejAp* 125v; Człowiek ná świećie miełzka/ iáko wywołány/ A niéma tu ná źiemi żadný pewný ściány: W niebie iego oyczyzná: fczęśliwy to będzie/ Kto tám po tym pielgrzymstwie kiedyżkolwiek siędzie. *KochTarn* 78.

[*Zwrot*: »dokonać pielgrzymstwa«: dokonawłszy tego nędznego wygnania swego a pielgrzymstwa tutecznego *WerReguła* 68.]

Wyrażenia: »mizerne, nędzne pielgrzymstwo« (2:1): *RejPs* 64v; *RejAp* 97v; A iż gdy przydą czáfy záwołania náłzego/ ábychmy ták zezli s tego mizernego pielgrzymstwá náłzego/ iákobychmy fie połtháwili z niezawłtydzoną twarzą przed fwiętym Máyełstatem iego *RejPos* 7v.

»pielgrzymstwo (tego (doczesnego)) żywota, tuteczne; doczesne pielgrzymstwo nędznego świata« [*szyk zmienny*] (3:1;1): ábowiem káżdy człek będąc w złołciach fwych á w pielgrzymstwie tego doczełnego żywotá nákrzywiony ma tego náłładować áby był rołprołłczon ku wełciu do ftráconey oyczyzny fwoiey. *RejPs* 181, 172; *RejPos* 113; Ale częłto iá [*ofiarę sakramentu bierzmowania*] też

Doktorowie S. zową Pokármem podroźnych ludzi: częścią dla tego iż ięft duchownym pokármem/ ktorym się w pielgrzymstwie tego żywota pošilamy *KuczbaKat* 160; *VotSzl* A4; [*WerReguła* 68].

Szeregi: »pielgrzymstwo i wygnanie« [*szyk* 2:2] (4): dokąd w tym náłzym ślepyim pielgrzymstwie/ y w tym wygnaniu błędni y krewcy żyjąc/ obecnie z Pánem Bogiem niebędziemy/ dotąd częfto vpádać musimy *KuczbaKat* 390; *SkarŻyw* 268; *LatHar* 54; Krześciánom [...] obiecał Pan Bog niebo: á ziemię y dobrá iey dał im zá pielgrzymstwo/ y wygnanie iákie *PowodPr* 27.

»żywot a pielgrzymstwo« (1): iuzes się náfluchał [...] o wżytkich łpofobiech thego nikczemnego/ krothkiego/ á omylnego żywothá łwego/ á thego pielgrzymstwą łwego. *RejPos* 357.

a. Podróż do miejsca kultu religijnego (5) :

pielgrzymstwo dokąd (4): *SkarŻyw* 517 cf »pielgrzymstwo naboźne«, »pielgrzymstwo na miejsca święte«.

Zwrot: »na pielgrzymstwo się udać« (1): kiedy kto [...] ná pielgrzymstwo z nabożeństwą się vda [...] Dáią mu też Dilátią *SarnStat* 1287.

Wyrażenia: »pielgrzymstwo naboźne« (1): wrocił się do Angliey y prosił się ná pielgrzymstwo naboźne do Rzymu. *SkarŻyw* 517.

»pielgrzymstwo na mie(j)sca święte« (3): *SkarŻyw* 140 marg; Odupty y pielgrzymstwą ná mieśca łwięte. *WujNT* 8 marg, 8 marg.

2. bibl. Przebywanie, mieszkanie w obcej ziemi; peregrinitas Mącz; peregrinatio PolAnt (2) :

pielgrzymstwo czyje [*G sb*] (2): [*Abraham od Boga*] dowiedział się o pielgrzymstwie potomkow łwoich [*do ziemi obiecanej*] *Leop Gen* 15 arg; Y Mieszkał Iáákob w ziemi pielgrzymstwą oycá łwego/ w ziemi Kánaánłkiey. *BudBib Gen* 37/1.

[*Zwrot*: »mieszkać na pielgrzymstwie«: Idźże thy y dom twoy/ mieszkaż na pielgrzymstwie gdzie kolwie możes [peregrinare ubicumquae reppereris]. *Leop 4.Reg* 8/1 (*Linde*).]

Synonimy cf PIELGRZYMOWANIE.

Cf PIELGRZYMOWANIE